

Deguna eritēma pacientiem ar rozāciju: stigmatizācija un dzīves kvalitāte

Aleksejs Zavorins¹, Jānis Ķīsis²

Rīgas Stradiņa universitāte, Latvija

¹ Tālākizglītības fakultāte,

² Infektoloģijas un dermatoloģijas katedra

Ievads. Rozācija ir hroniska iekaisīga ādas slimība. Eiropā rozācijas prevalence ir 1,5–10%, savukārt gaiša āda un sieviešu dzimums ir predisponējošie faktori. Rozācijas eritematoteleangiēktātiskais (ET) apakštīps klīniski izpaužas ar vaigu, deguna un pieres ādas periodisku sarkšanu, apsārtumu un teleangiēktāzijām [Elewski, et al., 2010].

Diemžēl sejas ādas apsārtums, īpaši sarkans deguns, ir pakļauts stigmatizācijai, proti, sabiedrībā to nepamatoti uzskata par pastiprinātas alkohola lietošanas pazīmi [Baldwin, 2007; Cribier, 2011]. Sarkšana emocionāli saspringtos brīžos palielina pacientu satraukumu un mazina to darbaspējas. Veseliem indivīdiem *Dermatology Life Quality Index* (DLQI) ir 0–0,5, savukārt rozācijas pacientiem DLQI ir vidēji 6,93, kas norāda uz pazeminātu dzīves kvalitāti [Aksoy, et al., 2010].

Darba mērķis. Instrumentāli novērtēt pastiprinātu deguna ādas eritēmu indivīdiem ar klīniski noteiktu izolētu deguna eritēmu un salīdzināt DLQI indivīdiem ar difūzu sejas eritēmu un izolētu deguna eritēmu.

Materiāls un metodes. Pētījumā iekļautas 104 sievietes un divi vīrieši ar rozācijas ET apakštipu. Pētījuma veikšanai saņemta Rīgas Stradiņa universitātes Ētikas komitejas atļauja. Pētījuma dalībnieki klīniski iedalīti divās grupās – izolēta deguna eritēma (N1 = 50) un difūza sejas eritēma (N2 = 56). Veikta pacientu anketēšana, izmantojot standartizētu dermatoloģisko dzīves kvalitātes indeksu jeb DLQI. Instrumentāli novērtēts eritēmas indekss abos vaigos un deguna spārnu ādā ar *Mexameter MX18* (*Courage + Khazaka*, Vācija) kolorimetru.

Abās grupās savstarpēji salīdzināts eritēmas indekss vaigu un deguna ādā, izmantojot pāru t-testu. Abu grupu DLQI savstarpēji salīdzināts ar divu neatkarīgu izlašu t-testu. Statistiskā apstrāde veikta *SPSS 20.0* vidē.

Rezultāti. Izolētas deguna eritēmas grupā eritēmas indekss vaigu ādā ir 271,21 (SD = 46,92), deguna ādā – 414,45 (SD = 67,97), $p = 0,001$. Difūzas sejas eritēmas grupā eritēmas indekss vaigu ādā ir 370,40 (SD = 66,13), deguna ādā – 385,01 (SD = 84,29), $p = 0,061$. DLQI izolētas deguna eritēmas grupā ir 3,13 (SD = 2,87), savukārt difūzas sejas eritēmas grupā – 3,43 (SD = 2,67), $p = 0,568$.

Secinājumi.

1. Izolētas deguna eritēmas grupā eritēmas indekss ir statistiski ticami augstāks deguna spārnu ādā nekā vaigu ādā, savukārt difūzas eritēmas grupā nav statistiski ticamu atšķirību starp vaigu un deguna ādas eritēmas indeksu.
2. Nav statistiski ticamu atšķirību DLQI starp pacientiem ar izolētu deguna eritēmu un difūzu sejas eritēmu.